

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Ізмаїльський державний гуманітарний університет
Освітня програма	35321 Менеджмент: бізнес-адміністрування
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	073 Менеджмент

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Ізмаїльський державний гуманітарний університет
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	35321
Назва ОП	Менеджмент: бізнес-адміністрування
Галузь знань	07 Управління та адміністрування
Спеціальність	073 Менеджмент
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Єршова Наталя Юріївна, Гладка Діана Олександрівна, Власенко Дмитро Олександрович (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	29.03.2023 р. – 31.03.2023 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	http://idgu.edu.ua/wp-content/uploads/2023/03/zvit-vidomosti-op-menedzhment-biznes-administruvannja-idhu.pdf
Програма візиту експертної групи	http://idgu.edu.ua/wp-content/uploads/2023/03/prohrama-vizytu-op-menedzhment-biznes-administruvannja-bakalavrskoho-rivnja-vyshchoyi-osvity.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

ОП «Менеджмент: бізнес-адміністрування» у Ізмаїльському державному гуманітарному університеті акредитується вперше. Відомості, подані ЗВО ІДГУ, є достовірними, підстав вважати що освітній процес за освітньою програмою не здійснюється не було. Наявні в акредитаційній справі та надані експертам, установчі та нормативні документи, а також уточнені в процесі виїзної (онлайн) експертизи фактичні дані щодо організації освітнього процесу в ЗВО підтверджують можливість підготовки здобувачів вищої освіти за першим (бакалаврським) рівнем навчання за ОП «Менеджмент: бізнес-адміністрування» спеціальності 073 «Менеджмент» на достатньо якісному рівні. У ЕГ склались позитивні враження про ІДГУ, його здобувачів, НПП, керівників, адміністративний та допоміжний персонал. Проведений ЕГ аналіз звіту про самооцінювання та документів, розміщених на сайті ІДГУ, вивчення та аналіз освітньої діяльності за ОП, опрацювання інформації в ході відеоконференцій із фокус-групами (з урахуванням автономії ЗВО та голістичного підходу) надали підстави для консультативної оцінки експертною групою про відповідність критеріям. Наявні недоліки програми не знижують загальне позитивне враження, а дають перспективи для подальшого удосконалення ОП.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

Чітка та зрозуміла цільова політика ОП та ЗВО визначається наявним зв'язком місії зі Стратегічним планом розвитку ЗВО. Зацікавленість та підтримка роботодавців у даній ОП та їх позитивні відгуки. Врахування запитів роботодавців, здобувачів та інших стейкхолдерів щодо покращення ОП. ОП передбачає набуття дослідницьких, мовних, проектних, психологічних, управлінських компетентностей щодо бізнес-адміністрування і їх застосування для різних за формами і сферами діяльності суб'єктів господарювання. ОП забезпечує набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills). Чіткі та зрозумілі правила для вступу на навчання; опубліковані чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності; правила визнання результатів навчання, отриманих під час неформальної освіти є чіткими та зрозумілими. Співпраця з університетами, близькими за регіональним розташуванням, в контексті інтернаціоналізації ЗВО. Принципи та процедури дотримання академічної доброчесності діють. Прозорість процедури конкурсного відбору викладачів, що дозволяє забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми; сприяння професійному розвитку викладачів через співпрацю з іншими організаціями та ЗВО. Матеріально-технічна база забезпечує досягнення цілей та програмних результатів навчання здобувачів: у ЗВО забезпечено безоплатний доступ до інфраструктури та інформаційних ресурсів; освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти; освітня, консультативна, організаційна та інформаційна підтримка організовані на достатньому рівні; забезпечено безперешкодний доступ до приміщень ЗВО особам з особливими освітніми потребами та іншим маломобільним групам населення. Дотримуються процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм. До даних процедур залучаються здобувачі вищої освіти, представники студентського самоврядування, академічна спільнота, представники роботодавців, з урахуванням рекомендацій яких сформована внутрішня система забезпечення якості вищої освіти. Опитування здобувачів вищої освіти, результати яких презентуються на засіданні кафедри та органами студентського самоврядування. Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, які покликані регулювати права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу. Дані правила та процедури доступні у відкритому доступі та академічна спільнота їх послідовно дотримуються під час реалізації ОП. Прозорість і публічність ІДГУ відповідає достатньому рівню для формування довіри з боку стейкхолдерів та суспільства.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Часткове дублювання змісту ОК, виробничих практик, ОК та обраних здобувачами вибіркового компонента. Часткова забезпеченість ПРН 2 через відсутність у обов'язкових компонентах необхідної навчальної дисципліни. Відсутність обмежень вибору дисциплін за критеріям передумов їх вивчення. Незбалансована матриця "ОК-ПРН" в частині реального забезпечення ОК відповідних ПРН. У анкетах здобувачів відсутнє питання щодо їх обізнаності та залученості до програм академічної мобільності, а також враховуючи висновки дослідження здобувача даної ОП щодо залученості здобувачів до академічної мобільності. З окремих дисциплін рекомендована література є дещо застарілою та потребує оновлення. Відсутність практики збору інформації щодо чіткості та зрозумілості критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти; відсутність критеріїв оцінювання індивідуальних завдань у силабусах дисциплін. Академічна та професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми частково відповідає ОК, які вони викладають. Застарілі рейтинг викладачів, та зведений рейтинг кафедр. Слабка практика залучення до аудиторної роботи фахівців у галузі та професіоналів-практиків. Рекомендації. Адміністрації ЗВО та відповідним структурним підрозділам до початку 2023/24 н.р. удосконалити внутрішню нормативну базу щодо формування індивідуальної траєкторії здобувачів в частині обмеження вибору дисциплін за критерієм наявності дисциплін-передумов їх вивчення, дублювань з обов'язковими компонентами. Гаранту та розробникам ОП до початку 2023/24 н.р.: вжити заходів щодо уникнення дублювань змісту ОК виробничих практик; удосконалити перелік вибіркового компонента, які пропонує кафедра, з метою уникнення дублювань з обов'язковими компонентами ОП; забезпечити досягнення ПРН 2 шляхом перенесення з факультативних у обов'язкові дисципліни "Фізична культура та основи здоров'я людини"; перенести із розділу "Практична підготовка" НП ОК "Підготовка кваліфікаційної роботи" у розділ "Обов'язкові компоненти ОП"; переглянути та розширити

перелік форм індивідуальних завдань для ОК; кураторам академічної мобільності посилити інформування здобувачів вищої освіти ОП щодо можливостей участі (в т. ч. дистанційної) у програмах академічної мобільності, а також в опитування здобувачів додати запитання щодо їх залученості до програм академічної мобільності; розробити та впровадити систему аналізу, обговорення і практичного застосування результатів опитування здобувачів щодо задоволеності викладанням окремих ОК; розробити план-графік підвищення кваліфікації викладачів, які забезпечують реалізацію освітнього процесу на цій ОП; впровадити практику анкетування здобувачів щодо чіткості та зрозумілості ними критеріїв оцінювання навчальних досягнень; переглянути та розширити перелік форм індивідуальних завдань для ОК, які забезпечують ПРН №№ 4, 6, 8, 12, 19, 20 (в т.ч. розрахункових та розрахунково-графічних завдань) та розробити критерії їх оцінювання.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Цілі ОП «Менеджмент: бізнес-адміністрування» щодо підготовки фахівців, здатних вирішувати практичні проблеми та складні спеціалізовані задачі, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, у сфері управління організаціями та їх підрозділами, логічно узгоджуються та корелюють зі «Стратегією розвитку Ізмаїльського державного гуманітарного університету на період 2021-2027 рр.» (<https://bit.ly/4oS2eV5>), в якій базового значення надано формуванню духовної, культурної, освіченої, творчої особистості з активною проукраїнською громадянською позицією для розвитку інтелектуальної еліти, соціального капіталу та забезпеченню високої якості освітнього процесу у відповідності до потреб ринку праці, професійній підготовці висококваліфікованих фахівців, здатних критично мислити та успішно самореалізовуватися, поширювати новітні знання та технології на засадах синергії, органічного поєднання освіти з наукою, інновацій з практикою задля сталого розвитку транскордонного полікультурного Дунайського євро регіону півдня Одеської області. Враховуючи розташування ЗВО, оновлення стратегії розвитку відбулося з врахуванням Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки (<https://bit.ly/3Krb222>) та Стратегії Європейського Союзу для Дунайського регіону на 2021-27 роки (<https://bit.ly/3U6Htmu>). Наразі ІДГУ позиціонує себе, як не гуманітарний ЗВО, а як класичний, що впливає з його візії (<https://bit.ly/3m1g0G8>).

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Потреби стейкхолдерів та їх позиції було враховані при проектуванні ОП. ОП отримала позитивні відгуки від представників академічної спільноти інших ЗВО: професора кафедри міжнародного менеджменту та інновацій Національного університету "Одеська політехніка" Захарченка В.І та професора кафедри маркетингу, менеджменту та підприємництва Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна Наталії Кузьмінчук, а також від представників потенційних роботодавців: директора ТОВ "Ресурс консалтинг партнер" Марії Бабаян, голови Молодіжної Громадської організації "Нове покоління Європи" Володимира Павела, директора Агентства транскордонного співробітництва "Євро регіон Нижній Дунай" Ігоря Бабаяна, які виступили рецензентами ОП. На зустрічі ЕГ зі стейкхолдерами підтверджений факт, що до уваги було взято думку директора ТОВ «Ресурс консалтинг партнер» Бабаян М., яка рекомендувала для підтвердження унікальності ОП ввести до переліків компетентностей СК17. Здатність ідентифікувати та оцінювати ризики недосягнення управлінських цілей бізнесу, недостовірності звітності, недотримання законодавства, збереження й використання його ресурсів; СК18. Здатність до впровадження організаційного проектування та моделювання управлінських процесів діяльності суб'єктів господарювання в недетермінованих умовах конкурентного бізнес-середовища та нових програмних результатів навчання; ПРН19. Вміти визначати ризики недосягнення управлінських цілей бізнесу, недостовірності звітності, недотримання законодавства, збереження й використання його ресурсів; ПРН20. Виявляти навички впровадження у виробничу та організаційну структуру управління підприємства, розроблені заходи та проектні рішення з покращення результативності діяльності в недетермінованих умовах конкурентного бізнес-середовища. Присутні на відеозустрічі із стейкхолдерами директор ПП "ФІСТ" Коженков Є.В., ФОП Атанасов М.О., заступник Ізмаїльської філії Одеського обласного центру зайнятості Пальжок Л.В. довели до відома ЕГ, що забезпечують практичну підготовку здобувачів ОП. В ході зустрічі зі студентами ОП здобувачка вищої освіти Мосієнко Ю. підтвердила інформацію, що саме вона запропонувала передбачення у змісті дисципліни «Правове забезпечення управлінської діяльності» кейсів, спрямованих на врегулювання правового забезпечення охорони праці для майбутніх фахівців на

підприємствах всіх форм власності, для забезпечення виконання конституційних прав людини та громадянина. Випускники ОП відсутні з причини первинної акредитації.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

В ОП тенденції розвитку спеціальності сфокусовані у цілях та ПРН. ОП «Менеджмент: бізнес-адміністрування» враховує європейський вектор розвитку, що обумовлює потребу у фахівцях з бізнес-адміністрування в організаціях різних форм власності та організаційно-правових форм господарювання, виробничої і невиробничої сфер економіки. Враховано нові вимоги до результатів навчання шляхом введення інтегрованих дисциплін з використанням інформаційних технологій («Інформаційно-комунікаційні технології за професійним спрямуванням»). Тенденції розвитку спеціальності та галузевий контекст враховуються за рахунок відвідування викладачами ЗВО наукових конференцій, практичних семінарів, бізнес-форумів та проходження масових онлайн-курсів, які пов'язані з аспектами бізнес-адміністрування на вітчизняних і міжнародних платформах. Про зростання попиту на фахівців із бізнес-адміністрування протягом останніх років у ході проведення фокус-групи підтверджують стейкхолдери ОП. Робочою групою ОП за участі стейкхолдерів (Пальжок Л.В., заступника Ізмаїльської філії Одеського обласного центру зайнятості) постійно досліджується ринок праці України та регіону, сучасні вимоги роботодавців до фахівців з бізнес-адміністрування. Тенденції розвитку спеціальності враховуються шляхом співпраці ЗВО з роботодавцями. Регіональний контекст розкривається у вигідному географічному розташуванні ІДГУ, що сприяє розвитку трансграничного співробітництва та європейської інтеграції з Туреччиною, Болгарією, Молдовою, Румунією. Галузевий та регіональний контекст було враховано під час викладання дисциплін «Міжнародна економіка», «Зовнішньоекономічна діяльність підприємства: організація та управління», «Менеджмент регіонального розвитку», «Фінансово-економічна безпека» та ряді вибіркового компонентів, спрямованих на вивчення культури, традицій та мови вищезгаданих країн. Також враховувався досвід реалізації подібних іноземних програм: Комратський державний університет (м. Комрат, Республіка Молдова), представник якого на відкритій зустрічі підтвердив про тісну співпрацю з ЗВО з навчально-методичних та наукових питань; Галацький університет «Дунеря де Жос» (Universitatea Dunarea de Jos din Galați, Румунія); вітчизняних: Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського», Національний університет «Запорізька політехніка», Одеський національний університет ім. І.І. Мечнікова.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

ОП відповідає чинному СВО за спеціальністю 073 «Менеджмент» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, який затверджено та введено в дію наказом МОН України від 29.10.2018 р. № 1165 (зі змінами наказ МОН України від 05.12.2018 р. № 1338). ОП дозволяє набути здобувачам вищої освіти ПРН, загальні та спеціальні компетенції, які визначені Стандартом. При цьому ЕГ зазначає, що у ОП присутні додаткові СК 16-17, та ПРН 18-20. На думку ЕГ, враховуючи фокус, специфіку та назву ОП, у такий спосіб ЗВО демонструє адаптацію ОП до сфери бізнес-адміністрування.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Чітка та зрозуміла цільова політика ОП та ЗВО. Зв'язок з місією та Стратегічним планом розвитку ЗВО. Реальна цілеспрямована співпраця зі стейкхолдерами. Зацікавленість та підтримка роботодавців у даній ОП та їх позитивні відгуки. Врахування запитів роботодавців, здобувачів та інших стейкхолдерів щодо покращення ОП. Системне врахування тенденцій розвитку спеціальності.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

На думку ЕГ недоліки відсутні. Рекомендації: при оновленні ОП продовжити вивчати практики підготовки бакалаврів з менеджменту у інших, високорейтингових, закордонних та вітчизняних ЗВО, що буде сприяти підвищенню конкурентоспроможності ОП та покращенню досягнення цілей і програмних результатів навчання.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

ОП відповідає рівню В за критерієм 1. ЕГ пересвідчилась, що ОП спроектована та оновлена з врахуванням думок стейкхолдерів, відповідає чинному законодавству України, враховує розвиток ринку та спеціальності.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Обсяг освітньо-професійної програми "Менеджмент: бізнес-адміністрування" за спеціальністю 073 "Менеджмент" галузі 07 "Управління та адміністрування" за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти становить 240 кредитів ЄКТС, що відповідає п.5 ст.5 ЗУ "Про вищу освіту" та Стандарту вищої освіти України: перший (бакалаврський) рівень, галузь знань 07 «Управління та адміністрування», спеціальність: 073 «Менеджмент», який затверджено та введено в дію наказом МОН України від 29.10.2018 р. № 1165 (зі змінами наказ МОН України від 05.12.2018 р. № 1338). Розподіл кредитів ЄКТС між обов'язковими і вибірковими освітніми компонентами становить 180 і 60 (25%) кредитів відповідно. Для підтвердження оглянуто навчальні плани 2019-22 років.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Структура ОП є достатньо чіткою, освітні компоненти представлені певною мірою послідовно та складають логічну взаємопов'язану систему, яка б дозволяла здобувачам вищої освіти досягти програмних результатів навчання. В той же час матриця відповідності "ОК-ПРН" є сумнівною, оскільки забезпечення програмних результатів навчання між освітніми компонентами розподілено нерівномірно, так ОК 19 "Кадровий менеджмент" забезпечує 14 ПРН, ОК11 "Стратегічне управління", ОК 37 "Організаційне проектування та бізнес-адміністрування" забезпечують по 12 ПРН кожна, ОК 13, 18, 27 тощо забезпечують по 10 ПРН кожна. Експертною групою встановлено, що ПРН 2. "Зберігати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя" забезпечено не повністю. Дисципліна "Фізична культура та основи здоров'я людини" знаходиться у розділі НП "Факультативні дисципліни" з приписом "обов'язкове щорічне оцінювання", що суперечить визначенню "факультативні заняття" відповідно до п 7.22 «Положення про організацію освітнього процесу в ІДГУ» (<https://bit.ly/3MeOgZr>). В ході вивчення робочих програм, ЕГ виявлено випадки часткового дублювання змісту деяких ОК. Так ОК 29 "Облік і аудит" та ОК 30 "Обліково-аналітичне забезпечення управлінської діяльності" мають схожу предметну область та зміст окремих тем. Також слід зазначити, що назва ОК 8 "Вступ до спеціальності з основами наукових досліджень" не відповідає змісту ОК, який спрямований виключно на вивчення теорії методу і процесу, організації, методичного забезпечення науково-дослідної діяльності. Нетиповим випадком є виконання кваліфікаційної роботи у середині 8 семестру (у графіку навчального процесу НП 2022 р.: 2 тижні теоретичного навчання - 2-15.02, 4 тижні виконання кваліфікаційної роботи - 16.02-15.03, 8 тижнів теоретичного навчання, надалі сесія і атестація).

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Експертна група ознайомилась зі змістом ОП та ОК, навчальними планами, рецензіями стейкхолдерів і констатує відповідність ОП предметній області спеціальності 073 "Менеджмент", яка визначена, в тому числі Стандартом вищої освіти України за спеціальністю 073 "Менеджмент" для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, який затверджено та введено в дію наказом МОН України від 29.10.2018 р. № 1165 (зі змінами наказ МОН України від 05.12.2018 р. № 1338). Освітня програма "Менеджмент: бізнес-адміністрування" не є міждисциплінарною. Інтерв'ю із здобувачами та роботодавцями підтвердили, що перелік та зміст освітніх компонентів загалом відповідають запитам сучасного бізнес-середовища і ринку праці фахівців, компетентність яких охоплює предметну область менеджменту і забезпечує ефективність адміністрування на основі відповідного інструментарію. Унікальність програми полягає у послідовному формуванні професійних компетенцій у здобувачів вищої освіти відповідно до європейських та міжнародних стандартів менеджменту, що підтверджується наявністю додаткових ПРН, СК, які забезпечуються ОК "Управління активами та інвестиційним портфелем", "Адміністрування виробничих систем", "Фінансово-економічна безпека", "Організаційне проектування та бізнес-адміністрування", "Менеджмент

регіонального розвитку" та іншими. Зміст ОП сформовано з урахуванням пропозицій стейкхолдерів, які підтвердили залученість до обговорення змісту та окремих ОК. Представники зовнішніх стейкхолдерів (Бабаян М.Г. – директор ТОВ "Ресурс консалтинг партнер"; ФОП Атанасов Микола Олегович), вказали на особливості ОП, форми взаємодії з викладачами кафедри та здобувачами, внесені ними пропозиції.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обов'язки, передбаченому законодавством.

Обсяг вибіркового дисциплін складає 25% від загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених ОП, що відповідає пп. 15 п. 1 ст. 62 ЗУ «Про вищу освіту». ЗВО застосовує модель "широкого" вибору із загального каталогу дисциплін, який налічує 329 позицій (2022/23 н.р., на наступний рік - 366 позицій) та блоки дисциплін - "сертифіковані програми". Вивчивши нормативну базу ЗВО, ЕГ відзначає наступні моменти. Згідно «Положення про організацію освітнього процесу в ІДГУ» (<https://bit.ly/3JZOKQh>) "5.6. Вибіркова складова навчального плану включає освітні компоненти самостійного вибору факультету та вільного вибору студента, проходження яких дозволяє реалізувати індивідуальну освітню траєкторію навчання..", 5.3. План навчального процесу містить переліки освітніх компонентів, які включають два блоки: блок обов'язкових компонентів; блок вибіркового компонентів". Наразі ці внутрішні норми не дотримуються. У навчальному плані відсутній перелік ВК, замість нього розміщена інформація "Вибіркові компоненти (дисципліни вільного вибору студента) - 60 кредитів, з посиланням на пояснення щодо каталогу дисциплін". Можливості та процедура реалізації вибору ДВВ здобувачем реалізується за допомогою «Положення про систему електронного запису здобувачів вищої освіти на вивчення дисциплін вільного вибору» (<https://bit.ly/3GaWkGJ>). Здобувачі обирають дисципліни через електронний кабінет, методичну і технічну допомогу надає куратор академічної мобільності (її функції визначені у п 2.3. "Положення про індивідуальний навчальний план здобувача вищої освіти " <https://bit.ly/3ZAdHaT>). Досліджуючи каталог вибіркового дисциплін(<https://bit.ly/3KoC4sh>), ЕГ дійшла до висновку, що в ньому присутні дисципліни, які вивчаються як обов'язкові на ОП, велика кількість дисциплін не може вивчатися здобувачами цієї ОП, так як відсутні виконані передумови вивчення. Наприклад здобувач ОП "Менеджмент: бізнес-адміністрування" обирає ДВВ "Фізіологічні механізми регуляції гомеостазу", де передумовами є вивчення дисциплін "Молекулярна біологія", "Генетика", "Біохімія", які він не вивчав. Також ЕГ виявлено випадки дублювання ОК і обраних здобувачами вибіркового дисциплін (<https://bit.ly/3lUv5JF>), а саме: ОК 21 "Технології, методи і моделі прийняття управлінських рішень" (4 семестр, РП у відомостях СО) є практично тотожною за змістом з обраною ДВВ "Технологія адміністрування та прийняття рішень у бізнесі" (6 семестр, РП <https://bit.ly/3ZDn6hI>). Певну ступінь схожості мають ОК 19 "Кадровий менеджмент" (5 семестр, РП у відомостях СО) і обрана ДВВ "Основи HR-менеджменту" (5 семестр, <https://bit.ly/3JYRo8Z>); ОК 33 "Управління активами та інвестиційним портфелем" (6 семестр, РП у відомостях СО) і обрана ДВВ "Інвестування" (6 семестр, <https://bit.ly/3G9153E>)

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Фактичне підтвердження реальної практичної підготовки здобувачів отримані у процесі роботи у фокус-групах зі здобувачами вищої освіти, науково-педагогічними працівниками, роботодавцями. Навчальний план передбачає проходження студентами декількох видів практики, а саме: "Навчальна практика (ознайомча)" (2 семестр, 3 кредити), "Навчальна практика (організаційно-управлінська)" (4 семестр, 6 кредитів), "Виробнича практика (організаційно-аналітична)" (6 семестр, 6 кредитів), "Виробнича практика (комплексна за фахом)" (7 семестр, 9 кредитів). На практичну підготовку відведено загалом 24 кредити ЄКТС. Питання організації та проведення практики регламентується такими документами: Положенням про організацію освітнього процесу в ІДГУ (<https://bit.ly/3zrO2H8>), Положенням про порядок проведення практичної підготовки здобувачів вищої освіти ІДГУ(<https://bit.ly/4owkoxb>). На запит ЕГ в додаткових документах було надано зразки звітів з практики. Здобувачі ЗВО наразі проходять практичну підготовку відповідно до договорів, які є у відкритому доступі на сторінці кафедри (<https://bit.ly/3ztAV9a>). ЕГ констатує наявність у розділі НП "Практична підготовка" ОК "Підготовка кваліфікаційної роботи", що на нашу думку не є коректним, не відповідає внутрішнім положенням ЗВО та ЗУ "Про вищу освіту". Також слід відзначити, що зміст практики "Навчальна практика (ознайомча)" містить питання, які ще не вивчалися здобувачами. Зміст ОК "Виробнича практика (організаційно-аналітична)" та ОК "Виробнича практика (комплексна за фахом)" схожі за своїм змістом.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Формування вказаних навичок відбувається за рахунок вивчення ОК «Англійська мова», «Українська мова», «Психологія», «Психологія управління та лідерства», «Самоменеджмент», «Мотиваційний менеджмент», «Кадровий менеджмент», «Основи філософських знань» та вибіркового компонентів. Також опанування soft skills відбувається під час проходження практик, виконання курсових робіт, а саме: вміння вирішувати проблемні ситуації, здатність брати на себе відповідальність і працювати в критичних умовах, вміння залагоджувати та превентивно усувати конфлікти, працювати у команді, навички із презентації та усного спілкування. Окрім цього,

здобувачі набувають й інші soft skills упродовж періоду навчання через спілкування з науково-педагогічним персоналом кафедри, факультету, зовнішньої академічної спільноти, а також через участь у студентському самоврядуванні, студентських гуртках, суспільних товариствах та організаціях тощо.

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Відповідний професійний стандарт відсутній.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Під час аналізу ОП “Менеджмент: бізнес-адміністрування”, навчального плану, графіку освітнього процесу, розкладу занять, було з’ясовано, що університет використовує збалансований підхід для співвіднесення обсягу окремих освітніх компонентів ОП (у кредитах ЄКТС) із фактичним навантаженням здобувачів вищої освіти. Частка аудиторних годин обов’язкових компонентів складає 1958 години, що становить 43,5 % від загальної кількості годин (4500), які передбачені на вивчення обов’язкових компонентів. Обсяг вибіркової частини ОП становить 25% (60 кредитів, 1800 годин), аудиторна робота 720 години, що становить 40% від загальної кількості годин, які передбачені на вивчення дисциплін вільного вибору. Семестрове аудиторне навантаження становить: 1-й семестр - 27 годин на тиждень, 2-й семестр - 24 години на тиждень, 3-й семестр - 25 години на тиждень, 4-й семестр - 20 годин на тиждень, 5-й семестр - 24 години на тиждень, 6-й семестр - 20 годин на тиждень, 7-й семестр - 28 годин на тиждень, 8-й семестр - 25 годин на тиждень. Кількість тижнів теоретичного навчання становить: 1 курс - 30 тижнів, 2,3-й курс - 29 тижнів, 4-й курс - 20 тижнів. За результатами опитування фокус-групи здобувачів вищої освіти на предмет фактичного навчального навантаження виявлено, що проблеми у виконанні самостійної роботи відсутні, а фактичний час на її виконання співпадає з обсягом навчальних годин, відведених на самостійну роботу.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

За заявленою ОП не передбачена підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

ОП передбачає набуття дослідницьких, мовних, проєктних, психологічних, управлінських компетентностей щодо бізнес-адміністрування і їх застосування для різних за формами і сферами діяльності суб’єктів господарювання. ОП містить доволі велику кількість освітніх компонентів, що забезпечують набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills).

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Недоліками в контексті ОП є: 1. Часткове дублювання змісту ОК 29,30, двох різновидів виробничих практик, ОК та обраних здобувачами вибірових компонентів (детальний опис у підкритерії 2.2, 2.4, 2.5). 2. Часткова забезпеченість ПРН 2 в частині: “...використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя” через відсутність у обов’язкових компонентах необхідної навчальної дисципліни (детальний опис у підкритерії 2.2). 3. Відсутність обмежень вибору дисциплін за критерієм передумов їх вивчення (детальний опис у підкритерії 2.4). 4. Незбалансована матриця “ОК-ПРН” в частині реального забезпечення ОК відповідних ПРН (детальний опис у підкритерії 2.2). 4. Виконання кваліфікаційної роботи у середині 8 семестру (детальний опис у підкритерії 2.2).
Рекомендації: 1. Адміністрації ЗВО та відповідним структурним підрозділам до початку 2023/24 н.р. удосконалити внутрішню нормативну базу щодо формування індивідуальної траєкторії здобувачів в частині обмеження вибору дисциплін за критерієм наявності дисциплін-передумов їх вивчення, дублювань з обов’язковими компонентами. 2. Гаранту та розробникам ОП до початку 2023/24 н.р.: - вжити заходів щодо уникнення дублювань змісту ОК 29,30, виробничих практик, в тому числі і шляхом скорочення кількості видів практики; - удосконалити перелік вибірових компонентів, які пропонує кафедра, з метою уникнення дублювань з обов’язковими компонентами ОП. - забезпечити досягнення ПРН 2 в частині: “...використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя” шляхом перенесення з факультативних у обов’язкові дисципліни “Фізична культура та основи здоров’я людини”. - відобразити у матриці “ОК-ПРН” реальне забезпечення освітніми компонентами

відповідних ПРН. - внести зміни у графік навчального процесу НП в частині термінів виконання кваліфікаційної роботи шляхом зміщення їх на кінець 8-го семестру. - перенести із розділу "Практична підготовка" НП ОК "Підготовка кваліфікаційної роботи" у розділ "Обов'язкові компоненти ОП"

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Структура і зміст ОП відповідають нормативним документам та вимогам законодавства, освітні компоненти, які включені до освітньої програми (за виключенням дублювань), логічно взаємопов'язані та в цілому дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання за ОП, передбачена практична підготовка дає можливість здобувачам набути компетентностей необхідних для подальшої професійної діяльності. ОП має значний рівень узгодженості із якісними характеристиками за підкритеріями 2.1, 2.3, 2.6, 2.8., враховує певну узгодженість за підкритеріями 2.2., 2.4, 2.5 Загалом ОП та освітня діяльність за цією програмою відповідають рівню В за Критерієм 2. Виявлені недоліки можна усунути найближчим часом.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому 2022 р. на навчання за ОП «Менеджмент: бізнес-адміністрування» є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному сайті ІДГУ (<http://surl.li/gakxu>). Правила прийому розроблено відповідно до Порядку прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2022 році, затверджених наказом МОН України від 27.04.2022р. № 392 (зі змінами, внесеними наказом Міністерства освіти і науки України від 02 травня 2022 року № 400) та зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 03.05.2022 р. № 487/37823. На головній сторінці офіційного сайту ІДГУ у розділі «Вступ до ІДГУ» оприлюднена інформація щодо вступу в університет (<http://surl.li/fbaps>). В ході відеоконференції з учасниками освітнього процесу, було з'ясовано, що Правила прийому вчасно оприлюднюються на офіційному сайті ЗВО. У вільному доступі додатково розміщено актуальну інформацію щодо складання НМТ та проект розкладу вступних кампаній у 2023 році, а також списки рекомендованих на бюджет та контракт. На офіційному сайті університету розміщені оновлені у 2023 році положення про приймальну комісію (<http://surl.li/gajjm>) та апеляційну комісію (<http://surl.li/gajjr>). Також на сайті розміщено інформацію про порядки прийому на навчання для здобуття вищої освіти у 2023 році, які є зареєстрованими у Мін'юсті (<http://surl.li/gakdg>). Зважаючи на те, що 28.03.2023 р. у Міністерстві юстиції України було зареєстровано Порядок прийому на навчання для здобуття вищої освіти у 2023 році (<http://surl.li/fxrab>), ЕГ рекомендує адміністрації університету і надалі забезпечувати вчасне оновлення Правил прийому на навчання в ІДГУ відповідно до наказу МОН та продовжувати практику оприлюднення даних правил на офіційному сайті ІДГУ.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Згідно з Правилами прийому 2022 р., які розміщеної на офіційному сайті ІДГУ, було встановлено факт врахування особливостей ОП у правилах прийому та пов'язаними з ними документами. Вступ у 2022 році на здобуття першого рівня вищої освіти на ОП «Менеджмент: бізнес-адміністрування» був можливий на базі ПЗСО (за результатами НМТ 2022 або ЗНО 2019-2021), на основі диплому молодшого спеціаліста (за результатами ЗНО 2019-2021 або НМТ 2022) та на основі дипломів бакалавра (спеціаліста/магістра) (за результатами фахового вступного випробування). Програма вступного випробування «Основи менеджменту» на ОС бакалавр на основі диплому ОС бакалавр, магістр та ОКС спеціаліст за спеціальністю 073 «Менеджмент» опублікована на офіційному сайті університету у розділі «Вступ до ІДГУ», підрозділ «Програми вступних випробувань 2022» (<http://surl.li/gajvq>). Також для всіх абітурієнтів було включено написання мотиваційного листа. На сайті кафедри управління підприємницькою та туристичною діяльністю у розділі «Абітурієнту» розміщено інформаційний буклет з необхідною інформацією щодо вступу за спеціальністю 073 «Менеджмент» (<http://surl.li/gajxf>), а у підрозділі «Працевлаштування» розміщено інформацію щодо майбутнього працевлаштування випускників ОС бакалавр (<http://surl.li/gajxp>). Розроблено англomовну версію сайту ЗВО (<http://surl.li/gajys>) для інформування майбутніх партнерів та стейкхолдерів. Крім того, з метою надання якісної та вчасної консультації щодо вступу, університетом розроблено та опубліковано у розділі «Вступ до ІДГУ», підрозділ «Створи своє майбутнє», гугл-форму (<http://surl.li/gajzt>), та телеграм-канал (<http://surl.li/gakcm>) та телеграм-бот (<http://surl.li/gakcp>).

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

У ІДГУ визначені чіткі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, в тому числі й іноземних (відповідно до наказу МОН України від 05 травня 2015 р. № 504 «Деякі питання визнання в Україні іноземних документів про освіту»), що регулюється: Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність здобувачів ІДГУ (<http://surl.li/aivuf>), Положенням про організацію освітнього процесу (<http://surl.li/aivtw>), Положенням про індивідуальний навчальний план здобувача вищої освіти (<http://surl.li/aecem>) та Положенням про участь здобувачів вищої освіти та професорсько-викладацького складу ІДГУ в міжнародних програмах культурного обміну, стажуваннях, практиках, волонтерських програмах тощо, спрямованих на формування і вдосконалення фахових компетентностей (<http://surl.li/fdaxm>). Під час відеоконференції зі здобувачами ОП «Менеджмент: бізнес-адміністрування» було підтверджено факт обізнаності щодо можливості навчання за академічною мобільністю, стажування та визнання результатів такого навчання у ІДГУ. На офіційному сайті університету передбачено в розділі «Навчання в ІДГУ» підрозділ «Відділи» (підрозділ «Відділ міжнародного співробітництва та розвитку інфраструктури») (<http://surl.li/gakhi>) інформацію щодо діючих стипендіальних програмах, конкурсах та грантах для студентів. На сайті кафедри управління підприємницькою та туристичною діяльністю у розділі «Кафедра», підрозділ «Міжнародна співпраця та зв'язки» опубліковані результати участі здобувачів та викладачів ОП «Менеджмент: бізнес-адміністрування» у міжнародній співпраці (<http://surl.li/gakqh>). В ході відеоконференції здобувач денної форми навчання Фльоштер Р. підтвердив участь у місячному тренінгу, який відбувся у Молдові та по закінченню якого, здобувачі мали право поїхати закордон на відвідування лекцій, а також по закінченню курсу всі учасники отримували сертифікати, а здобувачкам Єршовій В. та Дрібноход Е. перераховані освітні компоненти. ЗВО уклав договори з університетами-партнерами, які надають можливості реалізації академічної мобільності, в системі надані підтверджуючі документи щодо участі здобувачів у програмах, курсах та вебінарах. Також, зважаючи на результати дослідження здобувача даної ОП, в рамках участі у XII Всеукраїнська студентська науково-практична конференція «Пріоритетні напрями європейського наукового простору: пошук студента», яке розміщене на сайті кафедри (<http://surl.li/gakrt>), які свідчать про те, що 17,6 % не знають про програми академічної мобільності, а 41,2 % інформовані про існування таких програм, однак не знають як взяти в них участь, а також відсутність питання щодо академічної мобільності у Анкетах здобувачів, ЕГ рекомендує кураторам академічної мобільності у 2022/2023 н. р. посилити інформування здобувачів вищої освіти ОП «Менеджмент: бізнес-адміністрування» щодо можливостей участі (в т. ч. дистанційної) у програмах академічної мобільності та додати питання щодо залученості здобувачів до програм академічної мобільності.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті регулюються документами, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу. Правила визнання результатів регламентовано в Положенні про організацію освітнього процесу (<http://surl.li/aivtw>) та Положенні про індивідуальний навчальний план здобувача вищої освіти» (<http://surl.li/aecem>). У ході відеоконференції було підтверджено, що здобувачі першого рівня вищої освіти знайомі з особливостями набуття неформальної освіти та зарахування її результатів. Зокрема, здобувачі зазначають, що в їх особистому кабінеті Moodle викладачі розміщують рекомендовані онлайн-курси на платформах EdX, Coursera та Prometheus та навчальними дисциплінами, а результати проходження даних курсів зараховують як індивідуальне завдання. Практика перерахування знань за ОП «Менеджмент: бізнес-адміністрування» була підтверджена під час відеоконференції зі здобувачами першого рівня вищої освіти, зокрема: Мартинюк А. зараховано проходження курсів «Основи фінансів та інвестицій» та «Проектний менеджмент», Янігло Ю. зараховано сертифікати курсів «Основи фінансів та інвестицій», «Фінанси і проектний бюджет» та «Менеджмент», а Стаматову В. враховано курс «Права людини в освітньому просторі».

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

До сильних сторін ОП у контексті відповідності Критерію 3 включено: чіткі та зрозумілі правила для вступу на навчання; правила прийому на навчання за ОП враховують її особливості; опубліковані чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності; правила визнання результатів навчання, отриманих під час неформальної освіти є чіткими та зрозумілими, а здобувачі даної ОП активно залучаються освоєння неформальної освіти; передбачений окремий розділ на сайті університету «Вступ до ІДГУ та розділ "Абітурієнту" на сайті кафедри управління підприємницькою та туристичною діяльністю, дані ресурси забезпечують повне інформування вступників за даною ОП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

У анкетах здобувачів відсутнє питання щодо їх обізнаності та залученості до програм академічної мобільності, а також враховуючи висновки дослідження здобувача даної ОП щодо залученості здобувачів до академічної мобільності, ЕГ рекомендує кураторам академічної мобільності у 2022/2023 н. р. посилити інформування здобувачів вищої освіти ОП «Менеджмент: бізнес-адміністрування» щодо можливостей участі (в т. ч. дистанційної) у програмах академічної мобільності, а також в опитування здобувачів додати запитання щодо їх залученості до програм академічної мобільності.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Зважаючи на значну узгодженість за підкритеріями 3.1, 3.2, 3.4 недоліками за підкритеріями 3.3, що не є суттєвими, релевантність фактів та холистичний підхід в оцінюванні, ОП «Менеджмент» відповідає рівню В за Критерієм 3.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Спілкування з НПП та здобувачами вищої освіти, а також аналіз силабусів, робочих програм навчальних дисциплін та дистанційних курсів, продемонстрованих під час онлайн-зустрічі (як НПП, так і здобувачами), дозволили встановити, що форми та методи навчання і викладання в цілому сприяють досягненню заявлених в ОП цілей та програмних результатів навчання. НПП в освітньому процесі активно використовують різні інтерактивні методи, такі як кейс-метод, ділові ігри, мозковий штурм, роботу в групах тощо, що було підтверджено під час фокус-груп з НПП та здобувачами. Форми освітнього процесу здобувачів регламентуються «Положенням про організацію освітнього процесу ІДГУ» (<https://bit.ly/4oYAQEJ>). Освітній процес за ОП відбувається у таких формах: навчальні заняття (на момент проведення експертизи онлайн, у зв'язку з воєнним станом), самостійна робота, практична підготовка, контрольні заходи. ЕГ пересвідчилася, що НПП мають право вільно обирати форми та методи навчання і викладання відповідно до принципів академічної свободи. Для здобувачів за ОП принцип академічної свободи реалізується через можливість вивчення освітніх компонент за власним вибором; можливість реалізації індивідуальної освітньої траєкторії (загальноуніверситетський каталог "широкого вибору" та сертифіковані блоки дисциплін); вибір напрямку і тематики кваліфікаційної роботи, курсових робіт, бази проходження практики. В умовах воєнного стану дистанційне навчання та комунікація здійснюється за допомогою різних месенджерів та платформ: Viber, Telegram, WhatsApp, Zoom, Google Meet. Також застосовується Mentimeter, Kahoot - популярна платформа для проведення вікторин, опитувань, створення тестів і освітніх ігор.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Під час фокус-групи із здобувачами було отримано підтвердження своєчасного їх інформування щодо цілей, змісту, програмних результатів та критеріїв оцінювання з усіх освітніх компонент обов'язкової та вибіркової частини ОП. Ця інформація озвучується на першому занятті викладачем. Також ця інформація міститься в силабусі та робочій програмі за певним ОК, які розміщуються на платформі LMS Moodle в особистому кабінеті студентів (цей факт був підтверджений ЕГ під час зустрічі з НПП та здобувачами, де і ті, і інші демонстрували наявність документів у LMS Moodle). Робочі програми дисциплін та силабуси (<https://bit.ly/3K7OxKV>) також розміщені на сайті ЗВО у вільному доступі для всіх учасників освітнього процесу. Кожен силабус містить: Інформація про викладача опис та мету дисципліни, результати навчання, структуру дисципліни, контрольні заходи, а також вимоги та критерії оцінювання. Загалом форма силабусу є інформативною, але в той же час є ОК, де силабуси великі за обсягом сторінок. Наприклад, силабус ОК 12 "Мікроекономіка та макроекономіка" (<https://bit.ly/3zXhcEj>) складається із 63 сторінок, ОК 38 "Менеджмент регіонального розвитку" із 41 сторінки (<https://bit.ly/3zAg3Mh>), ОК 37 "Організаційне проектування та бізнес-адміністрування" (<https://bit.ly/3KубAez>) із 46 сторінок. Для отримання зворотного зв'язку від здобувачів вищої освіти кожного семестру в університеті проходить онлайн опитування «Викладач очима студента». За результатами якого виявлено, що об'єктивність і прозорість оцінювання, тактовність і коректність, а також зворотній зв'язок зі студентами оцінено на 100%, ефективність організації дистанційного навчання викладачем оцінено на 91%. (<https://bit.ly/3KArqKA>)

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

У ІДГУ поєднання навчання і досліджень відбувається в наступних формах: участь здобувачів у наукових конференціях, конкурсах науково-дослідних робіт, участі у роботі наукових гуртків, написання кваліфікаційних робіт. Підтвердженням цього є виступ здобувача Мосієнко Ю. на Всеукраїнській науково-практичній конференції "Науковий пошук студентів ХХІ ст.: актуальні питання гуманітарних і соціально-економічних наук" (м. Ізмаїл 2020 р.) з доповіддю: "Напрямки розвитку теорії ринку конкуренції" (<https://bit.ly/434J2W3>). Здобувач Владиченко І. брав участь в ІV Міжнародному конкурсі студентських науково-дослідницьких праць з економіки (питання сучасного менеджменту підприємств) в Молдові та отримав диплом ІІ ступеня. Здобувач Фльоштер Р. був учасником українсько-румунського транскордонного проекту з формування стійких навичок для сталого майбутнього студентів (Галацький університет «Нижній Дунай») (перелік здобувачів-учасників конференцій та посилання на інші підтверджуючі матеріали знаходяться у розділі додаткові документи). Також на кафедрі діє науковий гурток «Напрями покращення управління суб'єктів господарювання», керівником якого є доц. Несходовський І.С., який на зустрічі з НПП підтвердив цю інформацію. До складу наукового гуртка входять 15 здобувачів цієї ОП. Присутні на фокус-групі зі здобувачами зазначили, що дійсно є такий гурток і займається проблемами управлінського аналізу, управління активами, аспектами інвестування.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Зміст робочих програм/силабусів оновлюється відповідно до п 3.6. «Положення про навчально-методичне забезпечення освітнього процесу в ІДГУ» (<https://bit.ly/41j6qNZ>), де вказано, що РПНД Як правило мають щорічно оновлюватися з урахуванням результатів моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм і, зокрема, отриманих від здобувачів освіти та інших стейкхолдерів побажань та зауважень. Під час експертизи було встановлено, що науково-педагогічні працівники регулярно оновлюють зміст програм дисциплін на основі сучасних тенденцій розвитку галузі, отриманих результатів наукової діяльності, у зв'язку з появою актуальних даних, зміни нормативно-правової бази та економічної ситуації в країні. Наприклад, дисципліна "Економіка, організація і адміністрування інноваційної діяльності" оновлюється викладачем Сорокою Л.М. на основі власних наукових досліджень, які наведені у допоміжних джерелах РПНД, пп. 9-15; дисципліна "Основи логістики" оновлюється викладачем Степанова Н.О. на основі власних наукових досліджень, які наведені у допоміжних джерелах РПНД, пп. 20-22 та збільшено на 1 кредит зі зміною форми контролю з заліку на екзамен. Проте з деяких навчальних дисциплін, зокрема "Контролінг" та "Вступ до спеціальності з основами наукових досліджень" рекомендована література є дещо застарілою та потребує оновлення.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Питання навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти у ІДГУ регулюється 1) "Стратегією інтернаціоналізації на 2019-2023 рр." (<https://bit.ly/3ZKoZGy>), яка передбачає розвиток міжнародної співпраці через програми академічного обміну (академічна мобільність здобувачів вищої освіти та викладачів), розвиток програм для навчання іноземних здобувачів вищої освіти, розвиток міжнародної співпраці в науковій і дослідницькій сферах тощо. 2) "Положенням про участь здобувачів вищої освіти та професорсько-викладацького складу ІДГУ в міжнародних програмах культурного обміну, стажуваннях, практиках, волонтерських програмах тощо, спрямованих на формування і вдосконалення фахових компетентностей" (<https://bit.ly/3nOoscj>). У ході зустрічі з НПП, гарантом ОП було встановлено, що: у 2020 році викладачі Метіль Т.К., Кириленко І.В., ПетроваТ.І. приймали участь у методичній зустрічі в рамках проекту "СВС-Pratcise Firms - Інноваційна методика професійної підготовки та освітнього співробітництва на двосторонньому рівні Румунія-Україна (м. Тульча, Румунія); у 2021 році на запрошення Фондації "Алетурь де Вой" (Румунія) здійснено учбовий візит в рамках проекту "EU4Younh - Social innovation impact" викладачів Метіль Т.К., Сороки Л.М., Яковенко О.І. (документальні підтвердження у додатку). Науково-педагогічні працівники кафедри видають статті, що входять до наукометричної бази Scopus: у 2019 р. доц. Сорока Л.М. (Author ID: 57209255092); у 2020 р. доц. Яковенко О.І. (Author ID: 56669954800), у 2021р. доц. Метіль Т.К. (Author ID: 57210840122; ResearcherID Web of Science: GNY-8397-2022). У ході відкритої зустрічі з ЕГ Пармаклі Д.М., д.е.н., професор кафедри економіки Комратського державного університету (Республіка Молдова) засвідчив тісну наукову та освітню співпрацю з НПП, які викладають на ОП і окремо підкреслив високий рівень підготовки здобувачів за ОП, які брали участь у ІV Міжнародному конкурсі студентських науково-дослідних робіт з економіки на базі Комратського державного університету.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Наявність наукових праць НПП з дисциплін викладання і розміщення їх у списку рекомендованих джерел робочих програм, що сприяє зацікавленості здобувачів у якісному опануванні цих освітніх компонентів. Співпраця з

університетами, близькими за регіональним розташуванням, в контексті інтернаціоналізації ЗВО.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

З окремих дисциплін рекомендована література є дещо застарілою та потребує оновлення (детальний опис у підкритерії 4.4). Силабуси деяких освітніх компонентів завеликі за змістом (детальний опис у підкритерії 4.2). ЕГ рекомендує: НПП, які викладають на ОП: - при формуванні переліку рекомендованих джерел у РПНД та силабусах приділяти більше уваги науковим працям, які індексуються у WOS\ Scopus; - унормувати зміст силабусів в частини обсягу сторінок.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

ОП має значний рівень узгодженості із якісними характеристиками за підкритеріями 4.1.,4.3.,4.4, 4.5 , враховує певну узгодженість за підкритеріями 4.2. Загалом ОП та освітня діяльність за цією програмою відповідають рівню В за Критерієм 4. Виявлені недоліки можна усунути найближчим часом.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

ЕГ ознайомила з «Положенням про організацію освітнього процесу» ІДГУ (<http://surl.li/aivtw>), «Положенням про порядок оцінювання рівня навчальних досягнень здобувачів вищої освіти в умовах ЄКТС» (<http://surl.li/bhnpr>), «Положенням про навчально-методичне забезпечення освітнього процесу» (<http://surl.li/fdaok>), в яких чітко й зрозуміло визначено контрольні заходи та критерії оцінювання. Результати відеозустрічі зі здобувачами I-IV курсів денної та заочної форм навчання (Андрєєва В., Єршова В., Мартинюк А. Уманець Н., Фльоштер Р., Стаматов В., Лебедева Д., Мосієнко Ю., Рябова Є.) підтверджують обізнаність здобувачів щодо форм контролю (поточний, проміжний та підсумковий), критеріїв їх оцінювання. ЕГ проаналізувала зміст робочих програм усіх освітніх компонентів ОП, силабуси до них і зафіксовано, що форми контрольних заходів представлено в усіх силабусах які знаходяться на сайті університету у відкритому доступі (<http://surl.li/bhnpt>). Інформація про контрольні заходи, критерії оцінювання подається викладачами на першому занятті, що підтверджено під час відео інтерв'ювання НПП (Сорока Л., Метіль А, Несходовський І., Мурашко І., Делюсто М.) та здобувачів (Андрєєва В., Єршова В., Мартинюк А. Уманець Н., Фльоштер Р., Стаматов В., Лебедева Д., Мосієнко Ю., Рябова Є.). Проте, ЕГ відмітила, що силабуси дисциплін не містять інформацію щодо критеріїв оцінювання індивідуальних завдань, що передбачено внутрішнім документом (Додаток 3, <http://surl.li/fdaok>). Збалансованість розподілу балів, які отримують здобувачі освіти прописано у п. 8.6 «Положення про організацію освітнього процесу» ІДГУ (<http://surl.li/aivtw>). Але у силабусах відсутні чітка схема нарахування балів за індивідуальні завдання та розподіл балів на індивідуальне завдання у складі поточного контролю. Для всіх ОК ОП формами індивідуальних завдань є реферати.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Форма атестації здобувачів відповідає стандарту вищої освіти № 1165 від 29.10.2018 р. за спеціальністю 073 «Менеджмент» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (<http://surl.li/bwxqe>) та презентована в освітній програмі, яка є у відкритому доступі та знаходиться за посиланням (<http://surl.li/fysbh>). Атестація здобувачів вищої освіти в ІДГУ регламентується у розділі 8 «Положення про організацію освітнього процесу» (<http://surl.li/aivtw>). Вимоги до підготовки та захисту кваліфікаційної роботи зазначені у «Положенні про кваліфікаційні роботи» ЗВО (<https://bit.ly/3ZxjFJv>). Методичні матеріали для проведення атестації здобувачів вищої освіти висвітлені у «Положенні про порядок оцінювання рівня навчальних досягнень здобувачів вищої освіти в умовах ЄКТС» (<https://bit.ly/40NBbtY>). Захист здобувачів за освітньою програмою не відбувся.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила проведення контрольних заходів є чіткими, зрозумілими і доступними для всіх учасників освітнього процесу. Організація контролю та процедура проведення контрольних заходів здійснюється відповідно до «Положення про порядок оцінювання рівня навчальних досягнень здобувачів вищої освіти в умовах ЄКТС» (<http://surl.li/bhnpr>), «Положення про організацію освітнього процесу» (розділі 8) (<http://surl.li/aivtw>). Процедури, які забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів. Порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, заходи щодо запобігання конфлікту інтересів визначає «Положення про порядок оцінювання рівня навчальних досягнень здобувачів вищої освіти в умовах ЄКТС» (<http://surl.li/bhnpr>). Порядок повторного проходження контрольних заходів зазначено у розділі 8 «Положення про порядок оцінювання рівня навчальних досягнень здобувачів вищої освіти в умовах ЄКТС» (<http://surl.li/bhnpr>). Оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів проводиться відповідно до розділу 6 «Положення про порядок оцінювання рівня навчальних досягнень здобувачів вищої освіти в умовах ЄКТС» (<http://surl.li/bhnpr>). За результатами інтерв'ю з фокус групою здобувачі підтвердили розуміння можливості оскарження результатів (Андрєєва В., Єршова В., Мартинюк А. Уманець Н., Фльоштер Р., Стаматов В., Лебедева Д., Мосієнко Ю., Рябова Є.) і висловили задоволеність об'єктивністю екзаменаторів.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

В ході роботи ЕГ виявлено, що у ЗВО академічна доброчесність регламентована «Кодексом академічної доброчесності ІДГУ», який розміщено на сайті ЗВО за посиланням: <http://surl.li/bhnpi>. Реалізація політики академічної доброчесності в ІДГУ відбувається через систему запобігання та виявлення академічного плагіату і регламентується «Положенням про систему запобігання та виявлення академічного плагіату в ІДГУ» (<http://surl.li/bhnpi>). Перевірка навчальних, навчально-методичних та наукових робіт НПП, здобувачів відбувається за допомогою програми Unicheck (п. 15 запиту, копія договору з Unicheck). Про роботу Комісії з питань академічної доброчесності, технічні засоби та відповідне програмне забезпечення щодо виявлення академічного плагіату в наукових і навчально-методичних працях учасників освітнього процесу доповіли під час зустрічі адміністрація ЗВО, Голова Ради з якості вищої освіти ІДГУ Іванова Д., відповідальний за перевірку робіт на плагіат Дроздов В. ЕГ переконалася, що НПП та здобувачі поінформовані про контрольні заходи з метою запобігання порушень академічної доброчесності та відповідальності за такі порушення (здобувачі Мосієнко Ю., Рябова Є.). Зразків результатів перевірки кваліфікаційних робіт на академічний плагіат на даній ОП немає, оскільки роботи тільки готуються до подання, однак у п. 15 запиту надано зразки перевірки інших видів письмових робіт, що підтверджує функціонування даного програмного рішення у закладі. Усі учасники освітнього процесу за цією ОП повідомили про регулярність і систематичність профілактичних заходів для запобігання недотримання норм та правил академічної доброчесності. Йшлося про проведення «Марафону академічної доброчесності», інтерактивної дискусії «Принципи та правила академічної доброчесності у вищій освіті» для першокурсників; вебінару «Академічне письмо». Під час відео зустрічі здобувачі підтвердили, що вони отримують інформацію про академічну доброчесність під час аудиторних занять від НПП, на заняттях із академічного письма від співробітників Центру академічного письма, а також під час проведення консультацій, наукових заходів, публічних обговорень міжнародних практик із академічної доброчесності (<http://idgu.edu.ua/5384>) та внутрішньоуніверситетських заходів (<http://surl.li/fyrvd>). На сайті університету надано доступ до онлайн-курсів з академічної доброчесності за посиланням: <http://surl.li/fyrb>. Випадків порушення академічної доброчесності серед учасників освітнього процесу цієї ОП зафіксовано не було. Під час відео-зустрічей з НПП та здобувачами ЕГ вдалось встановити, що всі обізнані з правилами, принципами академічної доброчесності. На підтвердження, на запит п. 16, надана Декларація про дотримання академічної доброчесності.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Принципи та процедури дотримання академічної доброчесності діють, їх дотримуються учасники освітнього процесу; ЗВО застосовує сучасне програмне забезпечення «Unicheck» для перевірки курсових робіт; у зв'язку з тим, що випускників за цією ОП ще не було, перевірка кваліфікаційних робіт засобом ПЗ «Unicheck» не проводилася.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Відсутність практики збору інформації щодо чіткості та зрозумілості критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти; відсутність критеріїв оцінювання індивідуальних завдань у силабусах дисциплін. Рекомендації: • впровадити практику анкетування здобувачів щодо чіткості та зрозумілості ними критеріїв оцінювання навчальних досягнень (до 1.09.2023 р.); • переглянути та розширити перелік форм індивідуальних завдань для ОК, які забезпечують ПРН №№ 4, 6, 8, 12, 19, 20 (через використання розрахункових та розрахунково-графічних завдань) (до 1.09.2023 р.); • розробити критерії оцінювання індивідуальних завдань до дисциплін та надати інформацію у силабусах (до 1.09.2023 р.); встановити кількість балів на індивідуальне завдання у складі поточного контролю дисциплін ОП (до 1.09.2023 р.);

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Освітня програма та освітня діяльність за цією програмою відповідають визначеному критерію. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти оприлюднені на офіційному сайті ЗВО та дозволяють встановити рівень досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання; форми атестації здобувачів відповідають вимогам стандарту вищої освіти спеціальності 073 - Менеджмент»; налагоджені процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів; дотримується політика академічної доброчесності із залученням сучасного програмного рішення протидії її порушенням. Зазначені слабкі сторони не є суттєвими і можуть бути усунені у короткий термін.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Не всі відомості табл. 2 до ВСО були подано коректно, що змусило ЕГ вивчати інформацію про НПП на офіційних веб-сайтах кафедр ІДГУ та за уточненою інформацією за запитом (пп. 2, 3 відповіді на запит). Освітній процес на ОП забезпечують 19 НПП, з них 2 працюють за сумісництвом (І. Смирнова, Я. Кічук). Серед викладачів – 12 жінок і 7 чоловіків. З них: 5 мають науковий ступінь доктора наук (Я. Кічук, М. Меркулов, В. Оксін, В. Коваль, І. Смирнова), 13 – кандидата наук. Освітній процес на ОП забезпечують працівники випускової кафедри, зокрема 1 д.е.н., професор (Коваль В. зі спец. 08.00.053 «Економіка та управління національним господарством») та 4 к.е.н. (Сорока Л., Мурашко І. за спец. 08.00.04 «Економіка та управління підприємствами» Метіль Т. за спец. 08.00.05 «Розвиток продуктивних сил і регіональна економіка»; щодо к.е.н., доц. Несходовського І. інформація не надана), 1 кандидат географічних наук (Тодоров В. - 11.00.02 «Економічна та соціальна географія»), 1 кандидат педагогічних наук (Яковенко О. - 13.00.04 «Теорія та методика професійної освіти»). Під час експертизи встановлено, що академічна та професійна кваліфікація НПП забезпечує досягнення цілей та ПРН. Проте ЕГ не знайшла підтверджувальних документів щодо виконання п. 38 у викладачів: Глушук С. (п. 8 не підтверджено <https://bit.ly/3Kvtwep>), Запорожченко О. (п. 11), Мазоха І., (пп. 8, 11, 14), Смирново І. (пп. 1, 3, 7), Тодорова В. (пп. 8, 11). З загальної кількості викладачів, наукові публікації та/або праці науково-методичного характеру мають 14 осіб. Викладачі Степанова Н., Мазоха І., Глушук С., Несходовський І., Смирнова І. не мають достатньо ані публікацій у періодичних наукових виданнях, ані праць навчально-методичного характеру за останні 5 років. Аналіз РП навчальних дисциплін ОП засвідчив, що посилання на роботи викладачів методичного характеру у переліку рекомендованої літератури відсутні в ОК 10, 17, 28, 32 (Степанова Н.), ОК 23, ОК 24 (Мазоха І.), ОК 3 (Глушук, С.), ОК 31, ОК 33 (Несходовський І.), ОК 6 (Смирнова І.). За результатами аналізу інформації 16 викладачів (84,2%), що забезпечують освітній процес на ОП мають підвищення кваліфікації заг. обсягом 180 год. Сертифікати/дипломи, що підтверджують володіння іноземною мовою на рівні B2 мають Коваль В., Меркулов М., Метіль Т., Метіль А., Мурашко і., Оксін В., Яковенко О). За інформацію наданою на запит, 3 викладача мають профілі у Web of Science, 5 викладачів – публікації, що індексуються у SCOPUS / Web of Science.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Конкурсний відбір науково-педагогічних працівників в ІДГУ регламентується «Положенням про порядок обрання та прийняття на роботу науково-педагогічних працівників ІДГУ» (<https://bit.ly/3GeUxQV>) та «Положенням про конкурсну комісію по відбору кандидатів на заміщення вакантних посад науково-педагогічних, наукових та педагогічних працівників ІДГУ» (<https://bit.ly/3KvXe2R>). За результатами інтерв'ю ЕГ з представником відділу кадрів, було визначено, що процедура конкурсного відбору у ЗВО є прозорою, на вакансію оголошується відкритий конкурсний відбір (<http://idgu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/07/85.pdf>). Під час конкурсного добору

враховуються наукові здобутки, науковий і методичний рівень викладання навчальних дисциплін, підвищення професійного і наукового рівня, педагогічної майстерності, звертається увага на відповідність кандидатів пунктам ліцензійних вимог, кандидатури обговорюються на відповідних кафедрах. На зустрічі із НПП ЕГ вдалось одержати підтвердження, що викладачі знайомі зі змістом «Положення про обрання та прийняття на роботу науково-педагогічних працівників ІДГУ» і дотримуються викладених у документі вимог для обіймання певної посади. На сайті закладу розміщено посилання на «Положення про систему рейтингового оцінювання професійної діяльності НПП» (<https://bit.ly/4owtCYV>).

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Під час зустрічі з роботодавцями, експертна комісія мала можливість пересвідчитись у взаємодії та співпраці випускової кафедри управління підприємницькою та туристичною діяльністю зі стейкхолдерами. Роботодавці дали схвальну оцінку стосовно наявності у здобувачів фахових компетентностей, пов'язаних із комунікаційними, управлінськими соціальними навичками. За результатами онлайн-зустрічі Прошина М., Пальжок Л., Атанасов М. як стейкхолдери підтвердили залучення їх до реалізації ОП через надання баз для проходження практичної підготовки здобувачам, інформації для написання курсових робіт. Проте, зустріч ЕГ з роботодавцями показала, що дана категорія стейкхолдерів недостатньо залучена до організації освітнього процесу на ОП. Участь у перегляді та обговоренні змісту ОП підтвердила представниця ТОВ «Ресурс Консалтинг Партнер» (рекомендації до СК 17 та СК 18 ОП, яку надала директор Бабаян М.Г.). Осипчук В. – директор ТОВ «Одеський осетринницький комплекс» надав рекомендації щодо корегування кредитів між дисциплінами ОП, про свідчить надана їм рецензія.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

У ЗВО впроваджено практику запрошення фахівців у галузі із інших ЗВО для проведення лекцій і професіоналів-практиків для проведення тренінгових занять. Ця інформація підтверджена під час зустрічей ЕГ зі здобувачами (Андрєєва В., Ершова В., Мартинюк А. Уманець Н., Фльоштер Р., Стаматов В., Лебедева Д., Мосієнко Ю., Рябова Є.), допоміжними (сервісними) структурними підрозділами (Керівник Центру кар'єрного зростання – Стойкова В.). Відкрита гостьова лекція д.е.н., проф. Череп А. В. та д.е.н., проф. Череп О. Г. на тему «Забезпечення національної безпеки України - основа розвитку суспільства» відбулася 09.03.2023р. (<http://idgu.edu.ua/42522>). Лекція - тренінг «Гранти на персональні проекти у сфері соціального підприємництва» керівника Центру інноваційних освітніх технологій, міжнародних зв'язків та академічної мобільності Української інженерно-педагогічної Академії (м. Харків), к.п.н., доц. Нестеренко Р.О. та ін. відбулася 23.11.2022 р. (<http://idgu.edu.ua/40884>). Лекція – тренінг: «Фінанси: з чого почати, коли є ідея» доцента кафедри міжнародних економічних відносин Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця (м. Харків) Ярмош О.В. відбулася 30.11.2022 р. (<http://idgu.edu.ua/40968>). Проте, експертна група засвідчила недостатнє залучення власне до аудиторних занять фахівців у галузі та професіоналів-практиків. На відкритій зустрічі з роботодавцями к.е.н., доц. Мурашко І. зазначила, що працює головним бухгалтером ТОВ «Болград-Авіа» та викладає ОК 29, ОК 30, пов'язані з професійною діяльністю в сфері обліку і оподаткування.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів у співпраці з іншими ЗВО, через співпрацю в рамках міжнародних проєктів, як то «СВС- Practice Firms – інноваційна методика професійної підготовки та освітнього співробітництва на двосторонньому рівні Румунія-Україна» (тренер навчального курсу в проєкті Метіль Т.К.), «Eu4Youth – Social Innovation Impact a strategic management» (Кічук Я., Метіль Т, Сорока Л., Яковенко О.). На сайті ЗВО оприлюднено «Положення про участь здобувачів вищої освіти та професорсько-викладацького складу ІДГУ в міжнародних програмах культурного обміну, стажуваннях, практиках, волонтерських програмах тощо, спрямованих на формування і вдосконалення фахових компетентностей» (<https://bit.ly/3nEPtid>). Згідно з додатково наданою інформацією на запит ЕГ щодо підвищення кваліфікації, гарантом надані документи (сертифікати, атестати, довідки тощо) про стажування викладачів за останні п'ять років, які забезпечують викладання обов'язкових дисциплін ОП. За відомостями НПП мають підтвердження загальної кількості 180 годин (крім Мазохі І., Смирнової І., Башли М.). Зокрема курси підвищення кваліфікації «Сучасні підходи до організації навчального процесу для здобувачів юридичної освіти» (Оксін В.), «Fundraising and organization of project activities in educational establishments: european experience» (Яковенко О.), «Використання сервісів Google для організації і підтримки електронного навчального курсу» (Запорожченко О.). В ІДГУ є курси підвищення кваліфікації для НПП в рамках Центру неперервної освіти (<https://cutt.ly/E17cQiY>).

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Стимулювання викладацької майстерності відбувається у ЗВО шляхом організації спеціалізованих семінарів, спрямованих на впровадження новітніх методів викладання. Матеріальне стимулювання в аспекті наукової активності та продуктивності науково-педагогічних працівників здійснюється відповідно до колективного договору (<https://bit.ly/3MidDcG>), де, зокрема, зазначено, що за відмінне виконання трудових обов'язків, сумлінне ставлення до роботи, досягнуті успіхи, а також в інших відповідних випадках адміністрація Університету може ухвалити рішення про заохочення працівників шляхом: 1) винесення подяки; 2) виплати грошової премії; 3) нагородження цінним подарунком. Під час зустрічі з адміністрацією і науково-педагогічним персоналом експертам вдалось встановити факти про практику преміювання викладачів за з публікації у виданнях, які індексуються в наукометричних базах Scopus і Web of Science тощо. Про практику такої підтримки і стимулювання зазначила завідувач випускової кафедри Метіль Т. Методами стимулювання є рейтинг викладачів (<https://bit.ly/3K7rkZj>) та кафедр (<https://bit.ly/3KtAdh7>), 2) відзначення кращих викладачів грамотами і подяками МОН України, ЗВО (Сорока Л., Яковенко О., Метіль Т.). На сайті кафедри управління підприємницькою та туристичною діяльністю представлено інформацію щодо відзнак викладачів цієї ОП (<https://bit.ly/3Mh155j>). Відсутнє анкетування здобувачів щодо задоволеності викладанням на окремих освітніх компонентах.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

- прозорість процедури конкурсного відбору викладачів, що дозволяє забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми;
- залучення роботодавців до реалізації освітнього процесу за ОП;
- сприяння професійному розвитку викладачів через співпрацю з іншими організаціями та ЗВО.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

- академічна та професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми частково відповідає ОК, які вони викладають (не підтверджено виконання пункту 38 Глушук С. (п. 8), Запорожченка О. (п. 11), Мазохі І., (пп. 8, 11, 14), Смирнової І. (пп. 1, 3, 7), Тодорова В. (пп. 8, 11));
- відсутні посилання на роботи викладачів методичного характеру переліку рекомендованої літератури до силабусів / РП до ОК 10, 17, 28, 32 (Степанова Н.), ОК 23, ОК 24 (Мазоха І.), ОК 3 (Глушук, С.), ОК 31, ОК 33 (Несходовський І.), ОК 6 (Смирнова І.);
- не підтверджено документально підвищення кваліфікації загальним обсягом 180 годин у викладачів Башли М., Мазоха І., Смирнова І., Тодоров В.;
- застарілі рейтинг викладачів, та зведений рейтинг кафедр (<https://bit.ly/433oqNV>);
- слабка практика залучення до аудиторної роботи фахівців у галузі та професіоналів-практиків. Рекомендації: • підсилити професійну складову НПП збільшенням кількості публікацій наукових праці та робіт навчально-методичного характеру викладачами, які задіяні на ОП (до 01.09.2023 р.);
- розробити та впровадити систему аналізу, обговорення і практичного застосування результатів опитування здобувачів щодо задоволеності викладанням окремих ОК (до 01.06.2023 р.);
- активізувати роботу щодо залучення до аудиторної роботи фахівців у галузі та професіоналів-практиків (до 01.09.2023 р.),
- привести обсяг підвищення кваліфікації НПП у відповідність з п. 23 Порядку підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників (<https://bit.ly/3nR61Ub> (до 01.09.2023 р.);
- розробити план-графік підвищення кваліфікації викладачів, які забезпечують реалізації освітнього процесу на цій ОП (до 01.09.2023 р.).

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Освітня програма та освітня діяльність за цією програмою відповідають визначеному критерію, а саме: процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму, заклад вищої освіти залучає фахівців у галузі із інших ЗВО для реалізації освітнього процесу. Цілісність встановлених експертною групою фактів, з урахуванням принципу поваги до автономії ЗВО, контексту та позицій стейкхолдерів, а також голістичного підходу уможливають висновок експертної групи, що ОП та освітня діяльність за нею загалом відповідають Критерію 6 з недоліками, які можуть бути усунені найближчим часом.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених

освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Під час відео зустрічі, гарантом ОП та НПП було надано демонстрацію в онлайн-форматі щодо матеріально-технічних ресурсів (відеоматеріали навчальних аудиторій, музею, гуртожитку, конференц-зали, бібліотеки, у тому числі читальної зали та санітарних кімнат. Ця інформація доповнена загальною відео презентацією на сайті ІДГУ (<https://bit.ly/3JVvkvS>). Читальні зали бібліотеки розраховані на 250 посадкових місць. Для якісної підготовки фахівців даної ОП на сайті університету розміщено електронну бібліотеку (<http://lib.idgu.edu.ua>), яка містить електронний каталог, навчальні та методичні електронні видання ІДГУ, електронні копії публікацій учених ЗВО, доступ до наукових баз даних SCOPUS і Web of Science. Під час відео зустрічі з допоміжними структурними підрозділами (директор бібліотеки Щетиніна С.В., помічник ректора Яковенко О.І.) члени ЕГ пересвідчилися, що стан наявних навчально-методичних ресурсів забезпечує досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання. Фінансова діяльність ІДГУ презентована на сайті ЗВО (<https://bit.ly/3MbeVYi>), де, зокрема, представлена інформація кошторису (<https://bit.ly/4oV8U4U>), річний план закупівель обладнання, устаткування та ін., спрямованих на покращення стану матеріально-технічного забезпечення освітнього процесу за ОП (<https://bit.ly/3M62aNi>). Під час спілкування з фокус-групами (НПП, студентське самоврядування, здобувачі освіти за цією ОП) в онлайн-форматі ЕГ з'ясовано, що в університеті, гуртожитку, бібліотеці, є точки доступу Wi-Fi, що дає змогу кожному студенту вільно та безкоштовно користуватися мережею Internet (Герасимов Є., Заболотня А., Тимофеев Д. – студ. самоврядування; Мараховська А., Фльоштер Р., Стаматов В., Лебедева Д., Мосієнко Ю., Рябова Є. – здобувачі за ОП, Маніта В. - відповідальна за виховну роботу в університеті). В університеті працює Центр інноваційних технологій (<https://bit.ly/3KqJQwW>), діяльність якого спрямована на сервісну підтримку викладачів та студентів щодо використання мультимедійного обладнання, технічного супроводу дистанційного навчання здобувачів та НПП (використання сервісів Moodle, реєстрація академічної спільноти в системі Google). Під час зустрічі зі здобувачами (Борщ Д., Дрібноход Е., Лебедева Д.) та в ході онлайн-демонстрації матеріально-технічних ресурсів (Маніта В. - відповідальна за виховну роботу в університеті) ЕГ вдалось установити, що всі здобувачі забезпечені місцями для проживання в гуртожитку, умови проживання задовольняють потреби здобувачів, у тому числі з особливими освітніми потребами (пандус, санітарні кімнати для таких здобувачів).

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

У процесі онлайн-зустрічей з фокус-групами (НПП, здобувачі, представники допоміжних структурних підрозділів) експертній групі підтверджено, що ІДГУ забезпечує безоплатний доступ для НПП та здобувачів вищої освіти з до інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та наукової діяльності в межах ОП (Герасимов Є., Заболотня А., Тимофеев Д. студ. самоврядування; Мараховська А., Фльоштер Р., Стаматов В., Лебедева Д., Мосієнко Ю., Рябова Є. – здобувачі за ОП; Сорока Л., Метіль А, Несходовський І., Мурашко І., Делюсто М. – НПП). Під час онлайн-зустрічі із директором бібліотеки (Щетиніна С.В.) та демонстрації в онлайн-форматі щодо матеріально-технічних ресурсів ЕГ було з'ясовано, що учасники освітнього процесу мають можливість спілкуватися з працівниками бібліотеки через електронну пошту або ж через віртуальну довідку (<http://lib.idgu.edu.ua>). На сайті бібліотеки надано вільний доступ для здобувачів та НПП до навчальних та методичних електронних видань ІДГУ, електронних копій публікацій учених ЗВО, наукових баз даних SCOPUS і Web of Science. На підставі ґрунтовного вивчення нормативних документів закладу, офіційного сайту та зустрічей зі здобувачами освіти, науково-педагогічними працівниками, представниками допоміжних структурних підрозділів експертною групою засвідчено безоплатний доступ учасників освітнього процесу до інфраструктури ІДГУ.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Створений у ІДГУ освітній простір зорієнтований на гармонізацію освітнього процесу з безпечними умовами для життя та здоров'я здобувачів, які навчаються за ОП. Навчальні та сервісні приміщення відповідають нормам та правилам експлуатації. Освітнє середовище регламентується «Положенням про організацію роботи з охорони праці та безпеки життєдіяльності учасників освітнього процесу в ІДГУ» (<https://bit.ly/3K6N9bi>), «Положенням про порядок проведення навчання і перевірки знань працівників з питань охорони праці в ІДГУ» (<https://bit.ly/3KsPFde>), «Положенням про систему управління охороною праці в ІДГУ» (<https://bit.ly/3KqNUop>). Щороку зі студентами проводиться загальний інструктаж з безпеки життєдіяльності та окремо інструктажі з техніки безпеки під час проходження практики. Під час демонстрації в онлайн форматі матеріально-технічної бази експертною групою зафіксовано, що ЗВО дотримується норм пожежної безпеки (в кожній з продемонстрованих аудиторій, в гуртожитку №1 є вогнегасники (<https://drive.google.com/drive/u/o/shared-with-me>) та створило безпечне для життя та здоров'я освітнє середовище для здобувачів з особливими освітніми потребами. В ході онлайн зустрічі із допоміжними (сервісними) структурними підрозділами ЕГ отримало підтвердження, що в ІДГУ працює соціально-психологічна служба (керівник Жоха С.), яка надає допомогу студентській молоді та науково-педагогічним працівникам в умовах освітнього процесу (<https://bit.ly/3KoTxMq>).

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Під час інтерв'ю зі здобувачами вищої освіти (Єршовою В., Мартинюк А., Уманець Н., Мараховською А., Фльоштером Р., Стаматовим В., Лебедевою Д., Мосієнко Ю., Рябовою Є.), представниками студентського самоврядування (Ніколаєвою М., Герасимовим Є., Заболотньою А., Тимофєєвим Д.), менеджментом ЗВО (декан факультету управління, адміністрування та інформаційної діяльності – Мізюк В.) підтверджено наявність дієвого механізму їх інформаційної, організаційної, консультативної, соціальної підтримки. На офіційному сайті Університету: <http://idgu.edu.ua/student-page> присутня уся необхідна для здобувачів вищої освіти: інформація стосовно організації освітнього процесу, зміст освітніх програм та окремих освітніх компонент, графік навчального процесу, розклад занять, актуальні можливості академічної мобільності, стипендіальні програми, конкурси, конференції тощо. ЕГ засвідчило високий рівень комунікації між здобувачами вищої освіти та НПП, працівниками деканату, структурних підрозділів через надання групових та індивідуальних консультацій, активне користування створеними чатами в соцмережах, за допомогою телефонного зв'язку, використання сайту університету як основного офіційного онлайн ресурсу, на якому висвітлено повну й достовірну інформацію щодо провадження освітньої діяльності університету. Також здобувачі вищої освіти та інші учасники освітнього процесу мають доступ до усіх нормативних документів Університету за посиланням: <http://idgu.edu.ua/public-information>. Зворотній зв'язок зі здобувачами відбувається також через вивчення громадської думки через анкетування (<https://bit.ly/3m2Jx20>). Підтримку здобувачам освіти надають Центр громадянської освіти (<https://bit.ly/4334HOu>), Центр української мови і культури (<https://bit.ly/3nDo9hl>), Центр кар'єрного зростання (<https://bit.ly/3lVmrV>). Під час зустрічі із допоміжними (сервісними) структурними підрозділами, керівник Центру кар'єрного зростання – Стойкова В. підтвердила активну участь центру в організаційній, інформаційній, консультативній підтримці здобувачів цієї ОП через проведення тренінгів. На сайті університету з метою підтримки здобувачів освіти висвітлено інформацію щодо діяльності студентського містечка (<http://idgu.edu.ua/campus>), студентського відділу кадрів, надано необхідні контакти студентської ради, соціально-психологічної служби, практичні рекомендації; встановлені скриньки для анонімного звернення здобувачів за необхідністю (гуртожиток «1, та аудиторні корпуси). Про можливість звернення до соціально-психологічної служби підтвердили здобувачі під час зустрічі (Мартинюк А., Уманець Н., Мараховська А., Фльоштер Р., Лебедева Д., Мосієнко Ю., Рябова Є.).

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

Експертній групі під час онлайн-візиту (зустріч: огляд матеріально-технічної бази) продемонстровано достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою. Члени ЕГ пересвідчилились в архітектурній доступності будівель університету для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами: приміщення навчальних корпусів та гуртожитків обладнано пандусами, санвузли оснащено спеціальним обладнанням; наявні дозвільні документи щодо умов доступності до навчальних приміщень та гуртожитку осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення: <https://bit.ly/3McKY92>. Реалізація права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами в ІДГУ регламентовано у п. 14 «Положення про організацію освітнього процесу» (<http://surl.li/aivtw>). В окремих випадках, з урахуванням індивідуальних характеристик здобувачів вищої освіти з особливими освітніми потребами, можливе навчання за індивідуальним графіком. У процесі спілкування з фокус-групою (здобувачі) експертною групою встановлено, що за ОП є здобувач вищої освіти з особливими освітніми потребами (Фльоштер Р.).

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Під час зустрічей з фокус-групами (здобувачі, студентське самоврядування, НПП) ЕГ з'ясувала, що ІДГУ дотримується чіткої і зрозумілої політики і процедур вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо). ЕГ переконалося, що усі учасники освітнього процесу мають право на захист честі та гідності; особи, які навчаються в Університеті мають право на захист від будь-яких форм експлуатації, фізичного та психічного насильства; оскарження дій органів управління Університетом та його посадових осіб, науково-педагогічних і педагогічних працівників у порядку, визначеному законодавством. Зокрема, на офіційному сайті Університету у відкритому доступі надана інформація щодо політики запобігання та боротьби із корупцією, сексуальними домаганнями та дискримінацією (<http://idgu.edu.ua/public-information>). Діє «Скринька довіри» idgu@ukr.net, «телефон довіри» (04841) 6-30-01, встановлені «Скриньки довіри» у гуртожитку та навчальних корпусах (підтвердження за результатами огляду матеріально-технічної бази). За свідченням онлайн-зустрічі зі здобувачами вищої освіти (Єршовою В., Мартинюк А., Уманець Н., Мараховською А., Фльоштером Р., Стаматовим В., Лебедевою Д., Мосієнко Ю., Рябовою Є.), представниками студентського самоврядування (Ніколаєвою М., Герасимовим Є., Заболотньою А., Тимофєєвим Д.), менеджментом ЗВО у межах ОП конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо) не було.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

• у ЗВО забезпечено безоплатний доступ до інфраструктури та інформаційних ресурсів; • освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси; • освітня, консультативна, організаційна та інформаційна підтримка організовані на достатньому рівні; • забезпечено безперешкодний доступ до приміщень ЗВО особам з особливими освітніми потребами та іншим маломобільним групам населення.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

На думку експертної групи, недоліки та слабкі сторони відсутні. Рекомендації: розробляти та впроваджувати заходи щодо подальшого зміцнення матеріально-технічного забезпечення освітнього процесу, подальшого забезпечення безпечного освітнього простору для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

За результатами акредитаційної експертизи, з урахуванням принципу поваги до автономії ЗВО, а також голістичного підходу та підходу, орієнтованого на вдосконалення, виходячи з релевантності викладеної інформації та підтверджуючих її фактів, значення окремих підкритеріїв в генеруванні підсумкової оцінки, експертна група дійшла висновку щодо відповідності ОП та освітньої діяльності за нею Критерію 7.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Процедури розроблення, затвердження, моніторингу та перегляду ОП «Менеджмент: бізнес-адміністрування» регулюються Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в ІДГУ (<http://surl.li/fabic>), Положенням про організацію освітнього процесу в ІДГУ (<http://surl.li/aivtw>) та Положенням про навчально-методичне забезпечення освітнього процесу (<http://surl.li/fdaok>). В ході відеоконференцій було встановлено факт того, що ІДГУ дотримується процедур, що прописані у вищезазначених документах. Зокрема, ОП «Менеджмент: Бізнес-адміністрування» (<http://surl.li/gbgez>) з 2019 року щорічно переглядається та оновлюється, за процедурою в декілька етапів: починаючи з розроблення (або перегляду) проекту ОП робочою групою, в яку у 2021-2022 рр. залучено здобувачів даної ОП, і завершуючи її затвердженням на вчентій раді Університету та розміщенням на головній сторінці ІДГУ у розділі «Навчання» (підрозділ «Освітні програми») (<http://surl.li/gbgka>) та кафедри у розділі «Освітній процес» (підрозділ «Освітні програми») (<http://surl.li/gbghz>). Наразі діє ОП, яка переглядалася та оновлювалася у 2022 році (<http://surl.li/gbgez>), також на сайті ЗВО у розділі «Навчання», підрозділ «Освітні програми» публікується порівняльна таблиця громадського обговорення проекту ОП (<http://surl.li/gbgmn>), де розміщуються пропозиції щодо оновлення та введені зміни до ОП. Разом з тим, на сайті університету опубліковано до громадського обговорення проект ОП 2023 р. (<http://surl.li/gbgnt>), пропозиції щодо покращення можна надавати на пошту гаранта. Під час відеоконференції зі здобувачами, стейкхолдерами, представниками студентських організацій та академічним персоналом було встановлено, що вони поінформовані щодо можливості ознайомлення з проектом ОП та надаванням власних відгуків, пропозицій та рецензій стосовно покращення ОП «Менеджмент: бізнес-адміністрування».

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

В ході відеоконференції із здобувачами першого рівня вищої освіти та представниками студентського самоврядування було підтверджено факт їх залучення до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості, що вказані у відомостях самооцінювання. Здобувачі мають можливість надавати власні пропозиції та зауваження щодо змісту ОП та програм навчальних дисциплін як в усній так і письмовій формі на

пошту гаранту ОП, також під час засідання робочої групи по оновленню ОП, а також під час анкетування. Зокрема, здобувачка Мосієнко Ю. входить до складу робочої групи та надавала рекомендації щодо покращення ОП, які пов'язані доповненням змісту дисципліни. У ході експертизи здобувачі та представники студентського самоврядування підтвердили, що вони залучені до анкетування, а також до процесу щорічного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості шляхом залучення до складу робочої групи з перегляду ОП, участі в опитуваннях щодо змісту і структури ОП, актуальності і змісту освітніх компонентів тощо. Анкетування здобувачів включає: щосеместрове опитування «Викладач очима студентів», опитування «Анкета першокурсника» та «Анкета випускника». Під час експертизи було встановлено, що представники студентського самоврядування залучені до поширення даних анкет за допомогою Телеграм-каналів серед здобувачів. Анкети також передбачають відкритий тип відповіді на запитання, де здобувач має змогу викласти власні судження щодо позитивних сторін та недоліків по обраній дисципліні, котра викладалася протягом семестру та надати пропозиції щодо удосконалення рівня організації освітнього процесу та позаосвітньої діяльності. Результати анкетування розміщені у вільному доступі на офіційному сайті університету у розділі «Навчання», підрозділ «Якість освіти» (<http://surl.li/fbizu>). На зустрічі зі студентським самоврядуванням представниками підтвердили залученість до складу та роботи вченої ради факультету та університету, ради з якості вищої освіти факультету та університету, засіданні рейтингової комісії, у т.ч. при розгляді і затвердженні змін до освітніх програм. Також представники студентського самоврядування мають можливість, за запитом гаранту ОП щодо отримання пропозиції про покращення ОП, через органи студентської ради факультету збирати рекомендації від здобувачів щодо оновлення ОП та передавати надалі їх гаранту. Таким чином здобувачі ОП «Менеджмент: бізнес-адміністрування» безпосередньо залучені до процесу перегляду ОП та процедур забезпечення її якості.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Результати зустрічі ЕГ з представниками роботодавців підтвердили факт їх залучення до процесу перегляду та удосконалення ОП «Менеджмент: бізнес-адміністрування». На офіційному сайті кафедри управління підприємницькою та туристичною діяльністю у розділі «Освітній процес» (підрозділ «Практична підготовка») розміщений список договорів між роботодавцями та ІДГУ про надання баз практики (<http://surl.li/gbhtk>). Доказом залученості роботодавців до обговорення щодо удосконалення ОП свідчать порівняльні таблиці громадського обговорення проекту ОП «Менеджмент: бізнес-адміністрування», котрі містять в собі рекомендації роботодавців, які були враховані (2019 р. - <http://surl.li/gbhvb>; 2020 р. - <http://surl.li/gbhve>; 2021 р. - <http://surl.li/gbhvh>; 2022 р. - <http://surl.li/gbgmn>), а також надані ЕГ згідно запиту протоколи засідання кафедри управління підприємницькою та туристичною діяльністю та витяги з протоколу засідання Ради стейкхолдерів факультету управління, адміністрування та інформаційної діяльності. Також роботодавці мають змогу залучаються до перегляду ОП заповнюючи «Анкету роботодавця», котра розроблена ЗВО та складається із запитань щодо покращення якості освітніх послуг включаючи відкритий тип відповіді. Однак, ЕГ з'ясовано, що роботодавці досить нечасто виступають саме ініціаторами змін щодо удосконалення ОП зважаючи на результати порівняльних таблиць громадського обговорення попередніх проектів ОП. Зважаючи це, ЕГ рекомендує протягом поточного року гаранту ОП та робочій групі здійснювати нарощення кількості роботодавців та залучати їх до обговорення проекту ОП 2023 р. організовуючи більшу кількість засідань ради стейкхолдерів та залученням їх до заповнення «Анкети роботодавця». Представники роботодавців, зокрема Мурашко І. є головним бухгалтером підприємства та залучена безпосередньо до навчального процесу, що дозволяє позитивно впливати на забезпечення якості ОП «Менеджмент: бізнес-адміністрування». Також роботодавці мають змогу залучаються до перегляду ОП заповнюючи «Анкету роботодавця», котра розроблена ЗВО та складається із запитань щодо покращення якості освітніх послуг включаючи відкритий тип відповіді. Зазначена інформація знайшла своє підтвердження в ході відеоконференції з роботодавцями та представниками ради стейкхолдерів, де було встановлено, що їх співпрацю із ІДГУ можна охарактеризувати як постійну і довготривалу. На думку роботодавців, ОП «Менеджмент: бізнес-адміністрування» забезпечує сучасну та якісну підготовку випускників за першим рівнем вищої освіти.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

За роботу з випускниками в ІДГУ відповідає Центр кар'єрного зростання, кафедра та гарант ОП. Оскільки ОП реалізується вперше, випускників даної ОП за першим рівнем вищої освіти немає, проте Університет та члени кафедри залучаються до моніторингу професійної кар'єри здобувачів вищої освіти. Зокрема, у ІДГУ запроваджена практика збирання та врахування інформації за допомогою Анкети випускника, в якій випускники надають зворотній зв'язок щодо якості ОП, рівня задоволеності навчанням та майбутніх перспектив працевлаштування за здобутою кваліфікацією. Центр кар'єрного зростання ІДГУ (<http://surl.li/drcnw>) започатковано у 2016 р., даний центр відповідає за реалізацію тренінгів по відкриттю власної справи, проектної діяльності та особистого зростання. Під час відеоконференції із допоміжними (сервісними) структурними підрозділами ЗВО було з'ясовано, що ЗВО активно залучає випускників в якості стейкхолдерів котрі здійснюють проектну тренінгову діяльність. Також у ІДГУ діє Самоорганізовуючий освітній простір (SOLE), який здійснює організацію тренінгів по написанню резюме, мотиваційних листів, проходження співбесід. Зокрема, наразі пропонується випускникам та здобувачам залучитися до участі у ваучерній програмі Ізмайльського центру зайнятості щодо отримання коштів для додаткового навчання. На головній сторінці офіційного сайту ІДГУ у розділі «Навчання», підрозділ «Практична підготовка та працевлаштування» (<http://surl.li/geevd>) публікуються актуальні вакансії для випускників та здобувачів ЗВО.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Вчасне реагування на виявлені недоліки в ОП здійснюється відповідно до процедур, котрі зазначені у Положенні про навчально-методичне забезпечення освітнього процесу в ІДГУ (<http://surl.li/fdaok>) та у Положенні про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в ІДГУ (<http://surl.li/fabic>). Також у ЗВО створено Раду з якості вищої освіти ІДГУ, яка діє на основі положення (<http://surl.li/gcfap>) та відповідає за координаційну роботу внутрішньої системи забезпечення якості освіти, планування, організацію і науково-методичний супровід забезпечення якості освітнього процесу та його відповідності стандартам вищої освіти. ЗВО здійснює систематичне щосеместрове та щорічне опитування здобувачів, випускників та роботодавців за різними напрямками (план проведення опитувань розробляється навчально-методичним відділом перед початком нового навчального року і затверджується радою з якості вищої освіти), які націлені на визначення задоволеністю якістю умов та результатів освітнього процесу. В ході відеоконференції, здобувачі ОП «Менеджмент: бізнес-адміністрування» підтвердили, що анкетування дійсно проводилися, і вони особисто брали участь. Результати анкетування розміщені на сайті університету у розділі «Навчання», підрозділ «Якість освіти» (<http://surl.li/fbizu>). Гарною практикою можна вважати щосеместрове опитування здобувачів «Викладач очима студентів» щодо задоволеністю якістю викладання дисциплін та включає оцінювання від 3 до 5 викладачів, які викладали дисципліни в поточному семестрі, та рівня організації навчання та побутових умов в університеті та на ОП (<http://surl.li/gcfjq>).

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти відсутні, адже ОП «Менеджмент: бізнес-адміністрування» акредитується вперше. В ході експертизи та дослідження матеріалів самооцінювання було встановлено, що ІДГУ та кафедра управління підприємницькою та туристичною діяльністю вчасно реагують та ліквідують виявлені під час попередніх експертиз у ІДГУ недоліків. Під час відеоконференції, гарант ОП, академічний персонал та керівництво відповідних структурних підрозділів проявили готовність реалізувати надані ЕГ рекомендації.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Культура якості в академічній спільноті ІДГУ є сформованою, забезпечує постійний розвиток ОП «Менеджмент: бізнес-адміністрування» та освітньої діяльності. Принципи академічної доброчесності та культури якості регулюються документами: Кодексом академічної доброчесності ІДГУ (<http://surl.li/bhnpj>); Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в ІДГУ (<http://surl.li/gcgen>); Положення про систему запобігання та виявлення академічному плагиату в ІДГУ (<http://surl.li/bhnpj>). В університеті функціонує Комісія академічної доброчесності (<http://surl.li/gcgct>) та Рада з вищої освіти ІДГУ, до складу яких входять представники студентського самоврядування. На головній сторінці сайту ЗВО у розділі «Студенту», підрозділ «Академічна доброчесність» (<http://surl.li/gcgcx>), міститься необхідна інформація щодо забезпечення культури якості освіти в університеті. Під час відеоконференції здобувачі поінформували ЕГ про те, що на початку першого курсу вони підписували зобов'язання про академічну доброчесність та дотримуються визначених принципів. Також у ході спілкування було встановлено, що ЗВО здійснює перевірки наукових робіт здобувачів (курсних, дипломних робіт та тез доповідей) на наявність академічного плагиату за допомогою програми Unicheck. Під час огляду матеріально-технічної бази університету спостерігалась перманентне інформування академічної спільноти щодо принципів академічної доброчесності шляхом розміщення в навчальних корпусах інформаційних банерів. Академічний персонал, адміністрація, здобувачі, викладачі, органи студентського самоврядування та стейкхолдери підтвердили власну залученість до реалізації заходів щодо удосконалення якості освіти за ОП «Менеджмент: бізнес-адміністрування». Під час експертизи ЕГ зробила висновок, що у ІДГУ усі зацікавлені особи за даною ОП залучені до покращення навчального процесу та постійно долучаються до його вдосконалення.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

До процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм залучаються здобувачі вищої освіти (які включені в робочу групу), представники студентського самоврядування (які залучені до Ради з якості освіти, Комісії академічної доброчесності, засідання Вченої ради університету та факультету та ін.), академічна спільнота, представники роботодавців, з урахуванням рекомендацій яких сформована внутрішня

система забезпечення якості вищої освіти. Також на етапі реалізації ОП проводиться опитування здобувачів вищої освіти, результати яких презентуються на засіданні кафедри та органами студентського самоврядування

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

В ході експертизи було встановлено, що роботодавці є залученими до перегляду проєктів ОП, однак нечасто виступають саме ініціаторами змін щодо оновлення ОП. Зважаючи це, ЕГ рекомендує протягом поточного року гаранту ОП та робочій групі здійснювати нарощення кількості роботодавців та залучати їх до обговорення проєкту ОП 2023 р. організовуючи більшу кількість засідань ради стейкхолдерів та залученням їх до заповнення «Анкети роботодавця».

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

ОП має значний рівень узгодженості із якісними характеристиками за підкритеріями 8.1, 8.2, 8.4, 8.5, 8.6, 8.7, враховує певну узгодженість за підкритеріями 8.3. Загалом ОП та освітня діяльність за цією програмою відповідають рівню В за Критерієм 8. Виявлені недоліки можна усунути найближчим часом.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу прописані у відповідних положеннях та нормативно-правових актів, таких як: Статут ІДГУ (<http://surl.li/gdaej>); Положення про організацію освітнього процесу (<http://surl.li/aivtw>); Положення про організацію освітнього процесу із застосуванням технологій дистанційного навчання (<http://surl.li/dsgge>); Правила внутрішнього розпорядку (<http://surl.li/drnfi>); Кодекс академічної доброчесності (<http://surl.li/bhnpri>); Положення про систему запобігання та виявлення академічного плагіату (<http://surl.li/bhnpj>); Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (<http://surl.li/fabic>); Положення щодо врегулювання конфліктних ситуацій (<http://surl.li/drllc>) та інші. Дані документи знаходяться у вільному доступі на офіційному сайті ІДГУ у розділі «Публічна інформація» (<http://surl.li/gdaej>). Під час відеоконференції було підтверджено, що учасники освітнього процесу обізнані щодо своїх прав та обов'язків, а також про те, де можна знайти необхідну інформацію.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проєкт з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

Проєкт ОП «Менеджмент: бізнес-адміністрування» (вступ 2023) (<http://surl.li/gbgnt>) опублікований на сайті ЗВО у розділі «Громадське обговорення» (<http://surl.li/bhnoa>). Даний розділ передбачено для розміщення проєктів та діючих освітніх програм ІДГУ з метою забезпечення вільного доступу всіх зацікавлених сторін до ознайомлення та отримання зворотнього зв'язку у вигляді рекомендацій щодо вдосконалення освітньої програми. Пропозиції та зауваження приймаються на електронну пошту гаранта ОП. В ході відеоконференції, учасники освітнього процесу підтвердили свою залученість до процесів перегляду та формування рекомендацій щодо вдосконалення ОП, що зафіксовано у порівняльних таблицях громадського обговорення ОП, протоколах засідання Ради стейкхолдерів та засідання кафедри управління підприємницькою та туристичною діяльністю. У ході спілкування ЕГ зі стейкхолдерами та здобувачами було встановлено, що вони ознайомлювались та надавали рекомендації, які стосувалися напрямків покращення освітніх компонентів та ОП в цілому. Представники студентського самоврядування під час експертизи відзначили, що, за запитом гаранта, можуть залучаються до розповсюдження серед здобувачів проєкту ОП та до збору рекомендацій щодо покращення ОП через старост груп, надалі сформовані рекомендації передають гаранту на розгляд.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

ОП «Менеджмент: бізнес-адміністрування» (<http://surl.li/gbgez>) опублікована на офіційному сайті ІДГУ у розділі «Громадське обговорення» (<http://surl.li/bhnoa>) та на офіційному сайті кафедри управління підприємницькою та туристичною діяльністю у розділі «Освітній процес», підрозділ «Освітні програми» (<http://surl.li/gbghz>). ОП містить достатній обсяг інформації, необхідний для зацікавлених сторін, зокрема: профіль ОП; перелік компонент ОП та їх логічна послідовність; структурно-логічну схему ОП; форми атестації здобувачів; матрицю відповідності програмних компетентностей компонентам ОП та матрицю забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами ОП. Оприлюднена інформація є точною та достовірною, а також на сайті кафедри у розділі «Освітній процес», підрозділ «Освітні програми» є навчальні плани денної (<http://surl.li/gdboi>) та заочної (<http://surl.li/gdbok>) форми навчання та перелік дисциплін вільного вибору дисциплін (<http://surl.li/gdbou>).

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

У ІДГУ визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, які покликані регулювати права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу. Дані правила та процедури доступні у відкритому доступі та академічна спільнота їх послідовно дотримуються під час реалізації ОП, що сприяє формуванню довіри з боку стейкхолдерів та суспільства.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

ЕГ рекомендує і надалі продовжувати підтримувати практику своєчасного інформування всіх учасників академічної спільноти у відкритому доступі на ресурсах ЗВО на належному рівні.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Правила і процедури, які регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними, чіткими та зрозумілими. Проект ОП вчасно оприлюднюється, а інформація є достовірною та в достатньому обсязі для стейкхолдерів. Враховуючи відсутність слабких сторін та нормативну відповідність ОП підкритеріям, ЕГ вважає, що за Критерієм 9 ОП відповідає рівню В.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики

аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквіумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	<i>не застосовується</i>

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

***

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Власенко Дмитро Олександрович

Члени експертної групи

Єршова Наталя Юріївна

Гладка Діана Олександрівна